

DEFINICJA CHARAKTERU I FORMY ELEMENTÓW ADMINISTRACYJNO-PRAWNYCH WSPÓŁCZESNYCH MECHANIZMÓW ANTYKORUPCYJNYCH: ASPEKT DOKTRYNALNY I WYKONAWCZY

Streszczenie. Przedstawiony został uogólnienie na temat oceny administracyjno-prawnej przejawów korupcji, jej tendencji, co jest charakterystyczne dla obecnej fazy procesów tworzenia państwa i prawa, omówiono kwestie tworzenia skutecznego krajowego systemu antykorupcyjnego. Przeprowadzona została kompleksowa analiza doświadczeń zagranicznych w zakresie zwalczania i prewencji korupcji w administracji państwowej i samorządowej, jako modeli działań antykorupcyjnych instytucji państwowych w Singapurze i Holandii, wprowadzając konkretne propozycje dotyczące włączenie tego doświadczenia do krajowego systemu prawnego. Wskazane zostały konkretne wskaźniki skuteczności konwergencji krajowych systemów antykorupcyjnych z podobnymi instytucjami zagranicy.

Słowa kluczowe: korupcja, przejawy, przeciwdziałanie, aspekt administracyjno-prawny, prewencja.

E. Podolak-Bogachyk
doktorant katedry
prawa i postępowania
administracyjnego,
prawa finansowego i
informacyjnego
Uniwersytetu Biznesu i
Prawa we Lwowie
(m. Lwów, Ukraina)

IDENTIFICATION OF CONTEXT AND FORMS OF ADMINISTRATIVE LEGAL SUBSTRUCTURE OF ANTICORRUPTION MECHANISM IN DOCTRINAL AND PRACTICAL REALMS

Abstract. In this article the generalizations on administrative legal estimates of corruption, trends that represent modern state of legal sphere, addresses to the social and economic consequences of corruption in society has been analyzed and the basic direction of counteraction to this negative phenomenon were underlined. The complex analysis of foreign experience in the sphere of combating corruption in state and local government, as is the model of anti-corruption activities of state institutions in Singapore and the Netherlands with making practical proposals for incorporating this experience into the national legal system. Thesis there is determined performance indicators specific convergence of national anti-corruption systems with similar institutions of foreign countries.

Keywords: corruption, the appearance, counteraction, administrative legal aspect, prophylaxis.

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ФОРМ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ КОМПОНЕНТИ АНТИКОРУПЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ СУЧАСНОСТІ: ДОКТРИНАЛЬНИЙ ТА ПРАВАЗАСТОСОВНИЙ АСПЕКТИ

Анотація. Викладено узагальнення щодо адміністративно-правової оцінки проявів корупції, її тенденцій, що є характерними для сучасного етапу процесів право- та державотворення, розглянуто питання формування ефективної національної антикорупційної системи. Здійснено комплексний аналіз іноземного досвіду у сфері запобігання та протидії корупції у системі державного та локального управління, що має місце у моделях антикорупційного функціонування публічних інститутів, у Сінгапурі та Нідерландах з внесенням практичних пропозицій по інкорпорації даного досвіду у вітчизняну правову систему. Виокремлено конкретні індикатори ефективності процесу

конвергенції національної антикорупційної системи з аналогічними інститутами іноземних держав.

Ключові слова: корупція, прояви, протидія, адміністративно-правовий аспект, профілактика.

Постановка проблеми. Глобалізаційні тенденції, притаманні сучасному сегрегованому соціально-політичному простору детермінують інверсифікацію процесів та концептуальних підходів до ідентифікації сутності різноманітних за своїм змістом соціальних феноменів. У контексті переосмислення базисних засад функціонування соціальних інститутів, на перший план виступає необхідність соціалізації та гуманізації об'єктивного соціального, економічного та правового просторів та їх векторизація на вирішення ключових завдань, що постають перед мікросоціальними спільнотами. Якщо, як свідчить аналіз спеціалізованої літератури у даній сфері [1], правопорушення майнового характеру знаходили належну правову оцінку у контексті структуризації кримінально-правового та адміністративно-юрисдикційного компонентів правової системи, незважаючи на рівень розвитку демократичних та гуманістичних тенденцій, у тій чи іншій державі, то формальна інституціоналізація правопорушень, які складають зміст корупції як мультикомпонентного соціального феномену набула характеру закономірності лише з першої половини 20 століття [2]. Логічною, та мабуть єдиною детермінантою наведеного парадоксу слід визнати недостатню ефективність доктринальної парадигми правової науки, яка, частково в силу своєї недосконалості, частково внаслідок архетипності властивих їй моделей та механізмів наукового аналізу була неспроможна оцінити інтегративно-деструктивний потенціал корупції як соціально-правового та економіко-політичного явища.

Стан дослідження проблеми. Хоча генезис феномену корупції і асимілюється з часом зародження держави як комплексного правового явища, питання адміністративно-правової проблематики запобігання корупції лише партикулярно відображені у роботах науковців, зокрема: А. Алексеева, С. Безносова, А. Бова, С. Ванюшкина, С. Верстюка, М. Мельника, Є. Невмержицького, О. Охотнікової, В. Лаптеакру, В. Добренькова, Н. Ісправнікової, А. Золкіна, І. Годунова, В. Андріанова, Г. Сатарова, Р.-В. Кісіля, Р. Шегабудінова, Л. Багрія-Шахматова, Д. Мірошниченка, Б. Волженкіна тощо.

Мета наукової статті. Визначити основні формо-змістовні компоненти адміністративно-правової підсистеми антикорупційних механізмів сучасності через призму доктринального та правозастосовного аспектів.

Виклад основного матеріалу. Точкою відліку процесу формування сучасного антикорупційного механізму, на нашу думку слід визнати заснування міжнародної міжурядової організації GRECO (The Group of States against Corruption (англ.) — «Група держав проти корупції») — орган Ради Європи з антикорупційного моніторингу, утворений 1 травня 1999 року як об'єднання 17 держав — членів Ради Європи. На сьогоднішній день дана міжнародна організація об'єднує 48 держав-учасниць. Головною метою GRECO виступає організаційно-правова та експертно-аналітична допомога країнам-учасникам у боротьбі з корупцією. Формою прояву нормативної компоненти антикорупційного механізму слід визначити полікомпонентний інститут міжнародних договорів та конвенційних актів у сфері протидії корупції. З усієї широти спектру таких актів слід екстрагувати ті, що на нашу думку вирізняються концептуально-системотворчим характером у площині протидії корупції. До числа таких актів слід віднести, зокрема:

- Конвенцію ООН проти корупції, підписану від імені України 11.12.2003 р. в м. Меріда (Мексиканські Сполучені Штати) та ратифіковану згідно із Законом України від 18.10.2006 р. № 251-V. Як зазначається у ст. 1 цієї Конвенції: «цілями цієї Конвенції є:

а) сприяння вжиттю й посиленню заходів, спрямованих на більш ефективне й дієве запобігання корупції та боротьбу з нею;

б) заохочення, сприяння та підтримка міжнародноспівробітництва й технічної допомоги в запобіганні корупції та в боротьбі з нею, зокрема в поверненні активів;
с) заохочення чесності, відповідальності й належного управління громадськими справами й державним майном» [3].

Загалом, положеннями даної Конвенції систематизуються формальні категорії, які мають значення у процесі виявлення, кваліфікації та розслідування корупційних правопорушень, вирішується питання відповідальності іноземних посадових та службових осіб, дипломатичних представників та акредитованих повірених у справах іноземних держав при виявленні у їхніх діяннях ознак складу корупційного правопорушення, наводяться рекомендації щодо організації процесу розслідування та конкретних методик мінімізації потенційної шкоди, спричиненої корупційними правопорушеннями.

- Кримінальну конвенцію про боротьбу з корупцією, підписану від імені України 27.01.1999 р. в м. Страсбурзі та ратифіковану згідно із Законом України від 18.10.2006 р. № 252-V[4]. Визначальною прерогативою названої Конвенції, на думку автора, слід визначити розмежування кластерів прояву корупційної активності (національної, транснаціональної, публічної та приватної сфер), визначення питання юрисдикції справ про корупційні правопорушення та засад і форм взаємодії держав у протидії даному феномену;

- Цивільну конвенцію про боротьбу з корупцією, підписану від імені України 04.11.1999 р. в м. Страсбурзі та ратифіковану згідно із Законом України від 16.03.2005 р. № 2476-IV[5]. У положеннях даної конвенції знаходять свій прояв питання реституції, пов'язаної з відновленням правовідносин, порушених виникненням корупційного зв'язку: відшкодування шкоди, визначення строку давності корупційних правопорушень та особливостей інституту "контрибутивної вини" як спеціальної суб'єктивної ознаки корупційного правопорушення, яка впливає на результати визначення обсягів відшкодування, які стягуються з контрагента;

- Модельний кодекс поведінки державних службовців країн Ради Європи (схвалений Рекомендацією Кабінету Міністрів Ради Європи Європейським країнам "Про кодекси поведінки для державних службовців", травень 2000 р., № R (2000)10)[6], у котрому узагальнені положення щодо норморегуляції процедури правореалізації компетенційних правомочностей осіб, які в силу зайняття посад державної служби у публічному апараті країн-учасниць наділяються адміністративно-господарськими та організаційно-розпорядчими повноваженнями, визначені загальні засади формування інституту превенції зловживань у контексті процесу службової діяльності даної категорії осіб як запоруки мінімізації корупціалізації державної служби.

Оскільки формування ефективної національної системи боротьби з корупцією є неможливим, або ж, принаймні вкрай ускладненим без врахування міжнародного досвіду у питанні вирішення проблеми експансії корупційного фактору у функціонуванні державного механізму, необхідним апіорним етапом даного процесу є системний аналіз міжнародного права та практики застосування конвенційних приписів державами, що займають провідні позиції у світовому рейтингу ефективності боротьби з даним явищем на предмет виявлення та імплементації провідних положень та інститутів у національну правову систему.

Аналіз іноземного досвіду у сфері запобігання та протидії корупції у системі державного та локального управління, на думку автора слід розпочати з найяскравішого прикладу формування ефективної моделі антикорупційного функціонування публічних інститутів, який мав місце у Сінгапурі. Прогрес даної країни у аспектах динаміки соціального, політичного, економічного розвитку набув властивості перманентної геометричної прогресії за неймовірно короткий період часу – приблизно за 35-40 років. Постає логічне запитання – що слугувало есенцією такого раптового та інтенсивного прогресу? Відповідь є на диво простою – подолання корупції, що пронизувала усі верстви населення, державні та муніципальні служби, громадські організації та приватний сектор виробництва. Як зазначав Прем'єр-міністр Сінгапуру Лі Куан Ю: «Перший уряд країни у

протистоянні корупції зіштовхнувся з декількома проблемами. Закон, що був покликаний регулювати процес боротьби з корупцією був абсолютно неефективним через недовіру антикорупційних заходів. Значна кількість корупційних правопорушень не охоплювались предметом його правового регулювання, а працівники правозастосовних органів не були наділені достатніми повноваженнями для провадження ефективної діяльності. Окрім цього, складність протидії корупції зумовлювалась і тим фактом, що значна кількість вищих посадових осіб була уже де-факто залучена у корупційну практику»[7].

Російський дослідник проблеми транснаціональної протидії корупції А. Сіротін з цього приводу зазначав: «До моменту набуття незалежності у 1965 році, Сінгапур перебував у ситуації, вкрай схожій на ту, що панувала у Росії пост-радянського періоду. Економічний стан країни оцінювався як вкрай-важкий. Законодавство було імпортовано британськими колонізаторами, правоохоронні органи виявились не спроможними протидіяти організованій злочинності, а більшість чиновників приймала участь у корупційних схемах. Лідери країни усвідомили крайню необхідність подолання корупційного свавілля, оскільки від цього залежало майбутнє усієї країни. Політична воля послугувала в якості точки відліку для прийняття системи заходів, які відрізнялись рішучістю та послідовністю: діяльність держслужбовців було чітко регламентовано, бюрократичні процедури спрощено, забезпечено суворий нагляд за дотриманням етичних стандартів у функціонуванні владних інститутів»[8]. Як вбачаємо з наведених ремарок, Сінгапур перебував у стані тотальної корупційної домінації над офіційними алгоритмами здійснення державної влади, витіснивши при цьому апріорний базис становлення та розвитку суспільних відносин. Ставити під сумнів наведену Лі Куан Ю сентенцію стосовно продукування ефективної системи протидії корупції на основі утилітарно-політичних мотивів та вольової детермінації було б нераціональним. Однак, як свідчить практика проведення фундаментальних політичних реформ, ефективність останніх залежить не лише від факторів продуманості методики їх інтеграції у соціально-правову дійсність держави та мотиваційного ажіотажу соціальних верств навколо очікуваних результатів останніх, але й від практичних організаційних, інституційних та фінансово-економічних факторів, які у свою чергу дають підстави для ідентифікації конкретної політичної трансформації як дієвої та ефективної. До числа згаданих практичних компонентів процедури політичної реструктуризації Сінгапуру слід зокрема віднести утворення спеціалізованого Бюро по розслідуванню випадків корупції – спеціально-уповноваженого органу, наділеного винятковими повноваженнями щодо виявлення, розслідування фактів корупції та застосування передбачених законом заходів, щодо покарання винних у скоєнні корупційних правопорушень службових осіб. Якісною прерогативою даного органу була його виключна субординація главі держави, що унеможливило вплив на функціонування службових осіб згаданої структурної одиниці державного апарату зі сторони політиків, співробітників правоохоронних органів, прокурорів та суддів, які потенційно могли бути зацікавлені у підвищенні латентності виявлених у ході численних спеціальних розслідувань фактів корупційних зловживань.

Ще одним визначальним фактором успішності антикорупційної стратегії Сінгапуру було проведення комплексної соціально-економічної реформи, у контексті котрої заробітні плати держслужбовців було підвищено у десятки разів. Лі Куан Ю стверджував, що політичним лідерам слід виплачувати найбільші заробітні плати, оскільки вони уособлюють чесну та справедливу владу. Недостатнє фінансування їх діяльності може призвести до формування у їх свідомості схильності до участі у корупційних схемах.

Для ефективної адаптації провідного практичного досвіду іноземних держав, загалом, та досвіду Сінгапуру зокрема, у сфері запобігання та протидії корупції, вважаємо за доцільне проаналізувати практичну необхідність екстракції з загальної структурної організації державно-владного апарату спеціально-уповноваженого органу з протидії корупції. Бюро по розслідуванню випадків корупції (далі – Бюро) було започатковане ще за

часів британського колоніального правління в 1952 р., втім лише після прийняття у 1960 р. Закону про попередження корупції[9], даний орган був наділений реальними повноваженнями щодо протидії корупції. Уряд Сінгапуру усвідомлював, що передбачені законом за вчинення корупційних правопорушень покарання будуть неефективними, якщо не буде сформовано дієвого механізму правозастосування. Саме тому Бюро і було наділено універсальними повноваженнями у сфері протидії корупції. Основними функціями Бюро виступають:

- розгляд скарг про корупційні зловживання посадовців;
- розслідування випадків службової недбалості державних службовців;
- перевірка законності рішень та дій зазначеної категорії осіб у контексті їх службової діяльності.

Методи діяльності Бюро характеризуються значним рівнем авторитарності. Так до його компетенції віднесено: право затримувати та обшукувати підозрюваних у корупційних правопорушеннях осіб, якщо існують достатні підстави стверджувати що саме цією особою вчинено корупційне правопорушення; можливість здійснення розслідування не лише стосовно підозрюваного, але й стосовно членів його сім'ї та близьких родичів; перевіряти банківські рахунки службових та інших фізичних осіб тощо.

Система боротьби з корупцією у Нідерландах включає такі процедурні й інституційні заходи:

1) постійну звітність і гласність у питаннях виявлення корупції, обговорення її наслідків, а також покарань за корупційні діяння. Так, зокрема, міністр внутрішніх справ Нідерландів щорічно доповідає парламенту про виявлені факти корупції і вжиті заходи щодо покарання осіб, які скоїли корупційні правопорушення;

2) розробку системи моніторингу можливих джерел виникнення корупційних діянь у державних і громадських організаціях та заходів контролю за діяльністю осіб, що підтримують стосунки з ними;

3) вичерпна формалізація правового статусу державних службовців у формі закріплення системи прав і обов'язків та визначення їхньої відповідальності за порушення правил посадової етики;

4) основною спеціальною формою покарання за корупційні правопорушення виступає заборона щодо подальшого здійснення службової діяльності в органах державної влади і втрата соціальних гарантій, які аглютенуються у правовому статусі зазначеної категорії осіб у зв'язку зі здійсненням державної служби, наприклад, пенсійного забезпечення. Спектр покарань передбачає також штрафи і тимчасове відсторонення від виконання обов'язків;

5) в усіх органах державної влади, зокрема в міністерствах та їх відомствах, функціонують підрозділи, обов'язком та визначальною метою запровадження котрих є виявлення і формальна реєстрація дефектів службової діяльності державних службовців, умисних, у тому числі корупційно-детермінованих порушень офіційних правил і відповідних наслідків таких порушень;

6) усі матеріали, пов'язані з корупційними діяннями, якщо вони не стосуються заходів, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки, обов'язково стають доступними громадськості;

7) запроваджений механізм посуб'єктної консолідації відомостей про службову діяльність кожного держслужбовця з відкритим соціальним доступом до інформаційного ресурсу останньої;

8) створено спеціальну систему навчання держслужбовців, яка роз'яснює, зокрема політичну, соціальну, морально-психологічну деструкцію, що зумовлюється корупційними проявами, висвітлюються можливі наслідки корупційної активності;

9) сформовано спеціалізовану службу по боротьбі з корупцією як компоненту системи державної безпеки типу спеціальної поліції, що володіє значними повноваженнями для виявлення випадків корупції;

10) нормативна фіксація імперативної вимоги службових осіб усіх рівнів щодо реєстрації відомих їм випадків корупції, стимулювання практичної реалізації котрої проявляється у формі криміналізації випадків замовчування зазначених відомостей;

11) широке залучення громадськості до процесу протидії корупції, значну роль у котрому відіграють засоби масової інформації, що оприлюднюють випадки корупції і часто проводять незалежні розслідування.

За результатами наведеного дослідження провідного досвіду іноземних держав у сфері боротьби з корупцією та компаративістичного аналізу названих (національного законодавства України та міжнародного антикорупціо-правового континуумів) рівнів формального закріплення антикорупційного інструментарію слід відзначити наступні інститути, відсутність котрих у системі національного законодавства України детермінує нівеляцію ефективності процесу нейтралізації даного феномену як інтегративного фактору у діяльності державно-владного та локального механізмів публічної влади:

- неефективність інтенсифікації заходів правової репресії у процесі регулювання якісних та кількісних показників динаміки корупції, за результатами чого встановлено закономірність «корупційної пастки» (зростання інтенсивності офіційних публічно-правових заходів протидії корупції та ступеня ризикованості корупційних правопорушень неодмінно призводять до зниження кількості корупційних діянь, однак детермінує підвищення загально-облікової номінальної вартості корупційних трансфертів, оскільки застосування репресивно-правового методу резистенції корупції викликає інкризацію середнього розміру хабара. Таким чином прослідковується обернено-пропорційна феноменологічна залежність: чим вищий рівень організації корупції в країні – тим нижчий середній рівень трансакційних видатків, здійснюваних у контексті корупційної взаємодії, а отже і нижча зведена номінальна ціна корупції за обліковий період);

- фундаментальною запорукою ефективності антикорупційної системи виступає комплексний вплив на усі рівні прояву корупційних колаборацій, а отже йдеться про об'єктивний аналіз усіх ланок державно-владного апарату на предмет корупціогенності без винятків у формі політичного та службового/посадового імунітетів;

- комплексний вплив на детермінанти корупції, а не лише на її прояви створить базис для девальвації рівня рентабельності корупційного алгоритму вирішення питань пов'язаних зі здійснення публічної влади, що неодмінно призведе до зменшення кількості осіб, схильних до вчинення корупційних правопорушень;

- переосмислення теоретико-методологічних базисів корупційної проблематики: сутності, змісту та форм прояву корупційного феномену; методів протидії даному явищу; причин та умов виникнення корупційних деліктів тощо.

Лише врахування результатів, одержаних у контексті системного аналізу антикорупційних систем провідних (за цenzами соціально-економічного розвитку) держав є запорукою формування дієвої національної антикорупційної системи, котра на субструктурному рівні становитиме продукт синтетичної консолідації окремих функціональних елементів, екстрагованих з практичного досвіду протидії корупції, що мав місце у політико-правовому бутті досліджуваних державних формацій.

Література:

1. Хачатуров Р. Л. Общая теория юридической ответственности: Монография / Р. Л.Хачатуров, Д. А. Липинский. – СПб.: Издательство Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2007. – 950 с.

2. Манько А. В. Коррупция в России. Особенности национальной болезни / Александр Васильевич Манько. – М.: Аграф, 2012. – 256 с.
3. Конвенцію ООН проти корупції [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
4. Кримінальна конвенцію про боротьбу з корупцією [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
5. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
6. Модельний кодекс поведінки державних службовців країн Ради Європи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://crimecor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=AD>
7. Ли Куан Ю. Сингапурская история: из третьего мира в первый / Ли Куан Ю. – МГИМО (У) МИД России, 2005. – 656 с.
8. Сиротин А. Лечение «заразной жадности»: борьба с коррупцией в Сингапуре / А. Сиротин // Можно ли в борьбе с коррупцией в России использовать зарубежный опыт?. Сборник очерков. Под редакцией П. С. Филлипова – СПб.: Норма, 2010.– С. 164.
9. Prevention of Corruption Act. [Електронний доступ] http://statutes.gov.sg/non_version/cgi-bin/cgi_retrieve.pl?actno =REVED.

IDENTIFICATION OF CONTEXT AND FORMS OF ADMINISTRATIVE LEGAL SUBSTRUCTURE OF ANTICORRUPTION MECHANISM IN DOCTRINAL AND PRACTICAL REALMS

E. Podoliak-Bohachyk

Statement of the problem. Globalization tendencies inherent in modern segregatorow socio-political space determine nversion processes and conceptual approaches to identification of essence of the diverse social phenomena. In the context of rethinking the basic foundations of the functioning of social institutions, is the need for socialization and humanization of objective social, economic and legal spaces and their vectoring to address the key challenges facing mklocale communities. If, as the analysis of specialized literature in this field [1], crimes of property character find proper legal assessment in the context of the structuring of the criminal law and administrative and jurisdictional components of the legal system, despite the level of development of democratic and humanistic tendencies, in a country, the formal institutionalization of the offenses that make up the content of corruption as a social phenomenon of multicomponent acquired the character patterns of only the first half of the 20th century [2]. Logical, and perhaps only determinant of the above paradox is inadequate the effectiveness of the doctrinal paradigm of legal science, which, partly because of its imperfections, partly because archetypes inherent patterns and mechanisms of scientific analtube able to assess integrative and destructive potential of corruption as a socio-legal and economic-political phenomenon.

The research of the problem. Although the Genesis of the phenomenon of corruption and assimilated with the emergence of the state as a complex legal phenomena, issues of administrative-legal problems of prevention of corruption only particular reflected in the works of scientists, in particular: A. Alekseev, S. Beznosova, A. Bova, S. Ivanushkina, S. Verstyuk, M. Miller. Nevmerzhitskiy, A. Kotkov, V. Lapteacru, V. Dobrenkov, N. Spravnou, A. Zolkina, I. Godunov, V. Andrianov, G. Satarov, G.-V. Kisil, Shagabutdinova, L. Bagriy-Shakhmatov, D. Miroshnichenko, B. Volzhenkina the like.

The purpose of a scientific article. Withnational of form and content components of administrative and legal anti-corruption subsystem of the mechanisms of modernity through the prism of the doctrinal and legal aspects.

Presentation of the basic material. The starting point of the process of formation of modern anti-corruption mechanism, we believe it is necessary to recognize the establishment of an international intergovernmental organization GRECO (The Group of States against Corruption

(English) "The group of States against corruption") — the authority of the Council of Europe on antikorrupsionera, formed travna 1 year as a Union of 17 member States of the Council of Europe. Today, this international organization brings together 48 of the States parties. The main aim of GRECO performs legal and expert analytical assistance to countries in combating corruption. The expression of regulatory components of the anti-corruption mechanism should be defined polcarbonate Institute of international treaties and conventional acts in the sphere of combating corruption. From the breadth of the spectrum of such acts should extract those that in our opinion stand out conceptually-sistematici character in terms of fighting corruption. Such acts include, in particular:

The UN Convention against corruption, signed on behalf of Ukraine of 11.12.2003 in Merida (Mexican United States) and ratified in accordance with the Law of Ukraine of 18.10.2006, No. 251-V. As stated in article 1 of this Convention: "the objectives of this Convention are:

- a) promote and strengthen measures aimed at more effective and efficient corruption prevention and combating;
- b) to promote, facilitate and support international cooperation and technical assistance in corruption prevention and combat, including in asset recovery;
- c) promote integrity, accountability and proper management of public Affairs and public property" [3]. In General, the provisions of this Convention systematized formal categories that are important in the process of identification, qualification and investigation of corruption offences, the question of the liability of foreign officials and officers, and diplomatic representatives accredited attorneys in the Affairs of foreign States in identifying in their actions of signs of structure of a corruption offense, the recommendations on the organization of the investigative process and specific methods of minimizing the potential damage caused by corruption offenses.

- Criminal Convention against corruption, signed on behalf of Ukraine 27.01.1999 year in the city of Strasbourg and ratified in accordance with the Law of Ukraine of 18.10.2006, No. 252-V[4]. The defining prerogative of the Convention, according to the author, should determine the division of clusters the existence of corrupt activity (national, transnational, public and private spheres), the question of determination of jurisdiction of cases on corruption offenses and the foundations and forms of interaction between States in combating this phenomenon;

- Civil Convention against corruption, signed on behalf of Ukraine 04.11.1999 year in the city of Strasbourg and ratified in accordance with the Law of Ukraine dated 16.03.2005. No. 2476-IV[5]. The provisions of this Convention are manifested in the question of restitution, involving the restoration of relationships broken by occurrence of corruption relations: redress, the definition of period of limitation for corruption offences and the characteristics of the Institute "contributive fault" as a special subjective symptoms of corruption, which affects the results of determining the amounts of compensation paid by the company;

- Model code of conduct for public officials of member States of the Council of Europe (Recommendations endorsed by the Cabinet of Ministers of the Council of Europe European countries "On codes of conduct for public officials", may 2000, № R (2000)10)[6], which summarized the provisions on nonmolecular procedures ProRealtus competency of authority of the who are in positions of public service in the public office of member countries are endowed with administrative and regulatory powers, set General principles for the formation of the Institute of prevention of misuse in the context of the process service activity this category of persons as the basis of minimization korupcijas public service.

Since the formation of an effective national system of combating corruption is impossible or at least extremely difficult without taking into account international experience in solving the problem of corruption expansion factor in the functioning of the state mechanism, the necessary a priori step in this process is the systematic analysis of international law and the practice of application of the Convention's provisions by States which have leading positions in the global ranking of the efficiency of combating this phenomenon to identify and implement leading terms and institutes in national legal system.

Analysis of foreign experience in the sphere of prevention and counteraction of corruption in the system of state and local control, according to the author should start with the most striking example of formation of effective model of anti-corruption work of public institutions, which took place in Singapore. The progress of the country in the aspects of the dynamics of social, political and economic development purchased the property permanently exponentially in an unbelievably short period of time – about 35-40 years. A logical question arises: what was the essence of such a sudden and intensive progress? The answer is surprisingly simple – the overcoming of corruption which permeated all segments of the population, governmental and municipal authorities, public organizations and the private sector. As noted by the Prime Minister of Singapore Lee Kuan yew: "the First government of the country in countering corruption are faced with several problems. The law, which was intended to regulate the process of combating corruption was completely ineffective because of the ineffectiveness of anti-corruption measures. A significant number of corruption offences was not kopelousos the subject of its legal regulation and the enforcement authorities have not been vested with sufficient powers for effective activity. In addition, the complexity of combating corruption was caused by the fact that a significant number of senior officials was already de facto involved in corrupt practices"[7].

Russian researcher of the problem of combating transnational corruption A. Srotn on this occasion said: "By the time of independence in 1965, Singapore was in a situation very similar to the one that prevailed in Russia's post-Soviet period. The country's economic situation was assessed as extremely severe. The law was imported by the British colonialists, the police were not able to resist organized crime, and most officials were involved in corruption schemes. Leaders of countries have realized the urgency of overcoming the corruption of arbitrariness, since it depended on the future of the whole country. Political will has served as a point of reference for the adoption of a system of measures, which differed resolve and consistency: the activity of civil servants were strictly regulated, bureaucratic procedures simplified, strict supervision of compliance with ethical standards in the functioning of the institutions of power"[8]. As you can see from the above remarks, Singapore was in a state of corruption total domination over the official algorithms of implementation of state power, displacing this a priori basis of formation and development of public relations. To question given the Lee Kuan yew Maxim on how to establish an effective system of counteraction of corruption on the basis of utilitarian-political motives and strong-willed determination would be irrational. However, as evidenced by the practice of carrying out fundamental political reforms, the effectiveness of the latter depends not only on the factors of reasonableness, the methods of their integration in the socio-legal reality of the state and the motivational hype of social classes around the expected results of the latter, but also from a practical organizational, institutional and financial-economic factors, which in turn give grounds to identify the specific political transformation as efficient and effective. Among the practical component of the treatment of the political restructuring of Singapore should in particular include the creation of a specialized Bureau for investigation of corruption cases – specially-authorized body endowed with exceptional powers to detect, investigate corruption and application of statutory measures, punishment of perpetrators of corruption offences of officials. Qualitative prerogative of this body was its exclusive subordination to the head of state, which excluded the impact on the functioning of officials of the mentioned structural units of the state apparatus by politicians, law enforcement officers, prosecutors and judges who could potentially be interested in the increase of the latency identified during numerous special investigations of the facts of corrupt practices.

Another determining factor of the success of the anti-corruption strategy of Singapore has been conducting comprehensive socio-economic reforms, in the context of which the wages of civil servants were increased tenfold. Lee Kuan U argued that political leaders should pay the biggest wages, as they represent honest and fair government. Inadequate funding of their activities may lead to the formation in their minds the propensity to participate in corruption schemes.

For effective adaptation leading to the practical experience of foreign countries in General and Singapore in particular, in the sphere of prevention and counteraction of corruption, we consider it appropriate to analyze the practical need for extraction with General structural organization of the state power apparatus specially authorized body on fighting corruption. Bureau for investigation of cases of corruption (hereinafter – the Bureau) was founded during the British colonial rule in 1952, but only after the adoption in 1960 of the Law on prevention of corruption[9], this body was endowed with real powers to combat corruption. The Singapore government was aware of that provided by law for Commission of corruption offenses, the punishment will be ineffective, if not formed an effective mechanism of enforcement. That's why the Bureau and were given universal authority in the sphere of combating corruption. The main functions of the Bureau are:

- consideration of complaints about corruption abuse of officials;
- investigation of the cases negligence of public servants;
- control of legality of decisions and actions of this category of persons in the context of their official activities.

Methods the activities of the Office are characterised by a significant level of authoritarianism. So its competences include: the right to detain and search suspected corruption offences of persons if there is sufficient reason to believe that a person has committed a corruption offence; the possibility of investigation not only in relation to the suspect, but also against his family members and close relatives; to verify Bank accounts of officials and other individuals and the like.

The system of combating corruption in the Netherlands includes the following procedural and institutional measures:

1) the ongoing reporting and transparency in the detection of corruption, discussion of consequences and punishment for acts of corruption. Thus, in particular, the Minister of internal Affairs of the Netherlands shall report annually to the Parliament about the detected facts of corruption and the measures taken to punish persons who have committed corruption offences;

2) development of monitoring system for possible sources of origin of corruption in state and public organizations and controls over the activities of entities that have relations with them;

3) a comprehensive formalization of the legal status of civil servants in the form of consolidation of the system of rights and duties and determine their liability for violation of official ethics;

4) the basic special form of punishment for corruption acts as a prohibition on the further implementation of service activities in the bodies of state authority and loss of social guarantees, which agglutinates in the legal status of this category of persons in connection with the implementation of the civil service, for example, pensions. The range of punishments also provides for fines and temporary suspension from duty;

5) in all public authorities, in particular ministries and their departments, branches, services, and defining the purpose of which is the identification and formal registration of defects of the service activity of civil servants, willful misconduct, including corruption-deterministic violations of the official rules and the corresponding consequences of such violations;

6) all materials related to acts of corruption, if they do not apply to measures relating to national security, necessarily become available to the public;

7) introduced a mechanism posb CTO consolidation of information on performance of each civil servant with open access to social information resource ;

8) created a special system of civil servants training, which explains in particular the political, social, moral and psychological destruction due to corruption, highlights the possible consequences of corrupt activity;

9) formed a specialized service for the fight against corruption as a component of public security special police with significant powers to identify cases of corruption;

10) normative fixing of mandatory requirements officials at all levels of registration known cases of corruption, promotion of the practical implementation of which is manifested in the form of criminalization cases of concealment of the specified information;

11) broad public involvement in the process of combating corruption, in which a significant role is played by media, which publishes the cases of corruption and often conduct an independent investigation.

The results of these studies lead to the experience of foreign States in the sphere of fight against corruption and called comparativistic analysis (national legislation of Ukraine and international antikorupcinio legal continuum) levels of formal consolidation of anti-corruption tools the following institutions, whose absence in the national legal system of Ukraine determines the leveling of the efficiency of the process of neutralization of this phenomenon as an integrative factor in the activity of state power and local mechanisms of public authority:

- the ineffectiveness of the intensification of measures of legal repression in the process of regulation of qualitative and quantitative indicators of the dynamics of corruption, the results of which have established a pattern of "corruption trap" (the increase in official public law measures to combat corruption and the degree of risk of corruption will certainly reduce the number of acts of corruption, however, determines the increase in the total accounting par value of corrupt transfers, as the use of repressive legal method of resistance corruption causes ncrsasl average size of a bribe. Thus, there is inversely proportional to the phenomenological dependence: the higher the organizational level of corruption in the country, the lower the average level of transaction costs carried out in the context of corruption interaction, and therefore here is a summary of the nominal price of corruption for an accounting period);

- a fundamental prerequisite of effective anti-corruption system performs a complex effect on all levels of manifestation of corruption-related collaborations, so we are talking about an objective analysis of all parts of the state and governmental apparatus on the subject of corruption without exceptions in the form of political and service/official immunities;

- a complex effect on the determinants of corruption, not just its manifestations will form the basis for the devaluation of the level of profitability of the corruption algorithm for solving issues related to the implementation of public power, which will inevitably lead to a decrease in the number of persons likely to commit corruption offences;

- rethinking theoretical and methodological bases of corruption perspective: the nature, content and forms of manifestation of the corruption phenomenon; methods to counter this phenomenon; the causes and conditions of occurrence of corruption offences and the like.

Only the light of the results obtained in the context of system analysis leading anti-corruption systems (with the qualifications socio-economic development) States is the key to the development of effective national anti-corruption system, which on the level of substructure will be the product of the synthetic consolidation of separate functional components extracted from practical experience of fighting corruption that occurred in the legal-political existence of the state of the studied formations.

Reference:

1. Xachaturov R. L. Obshhaya teory`ya yury`dy`cheskoj otvetstvennosti`: Monografy`ya / R. L. Xachaturov, D. A. Ly`py`n'sky`j. – SPb.: Y`zdatel'stvo R. Aslanova «Yury`dy`chesky`j centr Press», 2007. – 950 s.
2. Man`ko A. V. Korupcy`ya v Rossy`y`. Osobennosty` nacy`onal`noj bolezny` / Aleksandr Vasy`l`evy`ch Man`ko. – M.: Agraf, 2012. – 256 s.
3. Konvenciyu OON proty` korupciyi [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu:
4. Kry`minal`na konvenciyu pro borot`bu z korupciyeyu [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu:
5. Cy`vil`na konvenciya pro borot`bu z korupciyeyu [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu:

6. Model'nyj kodeks povedinky` derzhavny`x sluzhbovciv krayin Rady` Yevropy` [Elektronnyj resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://crimecor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=AD>
7. Ly` Kuan Yu. Sy`ngapurskaya y`story`ya: y`z tret`ogo my`ra v pervuj / Ly` Kuan Yu. –MGY`MO (U) MY`D Rossy`y`, 2005. – 656 s.
8. Sy`roty`n A. Lecheny`e «zaraznoj zhadnosty`»: bor`ba s korrupcy`ej v Sy`ngapure / A. Sy`roty`n // Mozhno ly` v bor`be s korrupcy`ej v Rossy`y` y`spol`zovat` zarubezhnyj opyt?. Sborny`k ocherkov. Pod redakcy`ej P. S. Fy`lly`pova – SPb.: Norma, 2010.– S. 164.
9. Prevention of Corruption Act. [Elektronnyj dostup] http://statutes.gov.sg/non_version/cgi-bin/cgi_retrieve.pl?actno =REVED.